

Häradssparbanken Mönsterås

Risk- och kapitalhantering Information enligt Pelare III – 2024

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Häradssparbanken Mönsterås	3
2.1 Företagsstyrning	3
2.2 Ersättningar	4
3. Riskhantering.....	4
3.1 Riskstrategi	4
3.2 Riskhantering.....	6
4. Kapitalhantering	7
4.1 Kapital.....	7
4.2 Kapitalkrav	8
4.3 Kapitaltäckning och kapitalbehov	10
4.4 Bruttosoliditet	11
4.5 IKLU processen	12
5. Risker	12
5.1 Kreditrisk.....	12
5.2 Marknadsrisk	13
5.2.2 Aktiekursrisk	13
5.2.3 Valutakursrisk	14
5.3 Likviditetsrisk.....	14
5.4 Operativ risk	14

1. Inledning

Denna rapport innehåller information om Häradssparbanken Mönsterås (532800-6209) kapitaltäckning, riskhantering och likviditet. Informationen lämnas årligen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (tillsynsförordningen) samt kompletterande förordningar och standarder, såsom Finansinspektionens föreskrift (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar.

Denna rapport lämnas årligen efter det att årsredovisningen offentliggjorts och publicerats på Häradssparbanken Mönsterås hemsida, www.haradssparbanken.se.

Rapporten avser om inget annat nämns förhållanden per 2024-12-31.

Rapporten är ett komplement till årsredovisningens grundläggande information avseende riskhantering. Syftet med rapporten är att ge en transparent, tillförlitlig och jämförbar redogörelse av bankens verksamhet, förutsättningar, riskhantering och ekonomiska ställning.

2. Häradssparbanken Mönsterås

Häradssparbanken Mönsterås grundades 1910 och har alltid varit en fristående bank. Det innebär att banken inte har några enskilda ägare. Bankens kunder är privatpersoner, skog- och lantbruk samt små och medelstora företag.

Banken tillhandahåller, förutom traditionella in- och utlåningstjänster, även fonder, försäkringar, värdepapper, bankfack, utländska betalningar samt ekonomisk rådgivning. Banken har ett omfattande samarbete med Swedbank och dess dotterbolag vilket regleras i samarbetsavtal. Samarbetsavtalen omfattar bl.a. IT-tjänster, förmedling av hypotekslån, fond- och försäkringssparande samt clearingtjänster.

2.1 Företagsstyrning

Sparbank som associationsform kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse. Häradssparbanken har inga ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för sparbankens verksamhet är "att utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse".

För en sparbank föreligger ingen skyldighet att tillämpa den svenska koden för bolagsstyrning. Dock har sparbanken, med tanke på sparbankens karaktär av företag av allmänt intresse och med en verksamhet som i stor utsträckning bygger på förtroende, i tillämpliga delar utformat sparbankens rutiner för styrning och kontroll av verksamheten med koden som förebild.

Som representanter för insättarna har banken 30 huvudmän. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman, som är bankens högsta beslutande organ. Det är även på sparbanksstämman huvudmännen utser styrelsen. Styrelsen består av 9 ledamöter. Därutöver ingår VD i styrelsen enligt Sparbankslagen. Av styrelsens ledamöter är 4 kvinnor.

Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse styrelseordförande och VD, är att fastställa bankens strategi, verksamhetsplan och prognos inklusive kapitalbehov, följa den ekonomiska utvecklingen, fastställa års-/delårsbokslut, fastställa/ompröva policies/instruktioner för verksamheten, behandla kreditengagemang, samt som ett led i styrelsens ansvar för den interna kontrollen och riskhanteringen behandla rapporter härom.

2.2 Ersättningar

Bankens styrelse har fastställt en ersättningspolicy. Ersättningspolicyn, som omfattar samtliga anställda, anger grunderna och principerna för hur ersättningar inom banken ska fastställas, hur policyn ska tillämpas och följas upp samt hur banken identifierar vilka de anställda är som har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil. Ersättningspolicyn omfattar även bankens regelverk rörande fast och rörlig ersättning. Den rörliga ersättningen består av resultatandelar och är beloppsmässigt samma för samtliga anställda inom banken, exklusive VD och Stf VD som ej erhåller rörlig ersättning.

För ytterligare information om bankens ersättningssystem hänvisas till bankens årsredovisning samt Ersättningspolicyn som finns publicerad på bankens hemsida www.haradssparbanken.se.

3. Riskhantering

I bankens verksamhet uppstår olika typer av risker såsom kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har bankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i banken, fastställt policys och instruktioner för kreditgivningen och den övriga verksamheten. Bankens riskhantering syftar till att identifiera, mäta, övervaka och hantera de risker som banken har isin verksamhet. Banken har som ett led i detta arbete satt upp lämpliga begränsningar, aptiter och limiter, för att säkra att kontroller finns på plats för att övervaka riskerna. Riskerna bevakas, analyseras och rapporteras i särskild ordning till styrelsen. Kontroller görs löpande av att riskaptiter och limiter inte överskrids.

3.1 Riskstrategi

Bankens riskprofil ska kännetecknas av att risktagandet ska vara lågt och begränsas inom ramen för vad som är ekonomisk försvarbart. Bankens kapitalrelation ska lägst hålla den nivå som vid varje tidpunkt bedöms vara lämplig för att bibehålla den finansiella stabiliteten på lång sikt och för att utveckla verksamheten. Kapitalnivån ska alltid vara tillräcklig hög för att uppfylla de lagstadgade kapitaltäckningskraven, även under ogynnsamma förhållanden i ett stressat scenario.

Styrelsen fastställer strategiska finansiella måltal, risklimiter och riskaptiter samt beredskapsplan för kapital och likviditet.

3.1.1 Riskkultur

Med riskkultur avses värderingar, attityder och beteenden som har avgörande betydelse för arbetet med riskhanteringen och uppfyllelsen av bankens mål.

Bankens affärsverksamhet är baserad på affärsmässighet och långsiktiga relationer med kunderna. Affärsmässighet innebär att på ett övervägt sätt ta risker och är en grundläggande funktion i all bankverksamhet.

Basen i all riskhantering är att varje medarbetare har kännedom om sin kund eller motpart och fullt ut förstår varje enskild affär samt kan förklara dess riskinnehåll. Varje medarbetare ansvarar för att känna sin motpart och ha fullständig kännedom om varje enskild transaktion och kunna beskriva den risk som den innebär. Att tillsammans med kunden identifiera och förstå risken i varje affär gör

det möjligt att fatta rätt beslut, för både kunden och banken.

En hög riskmedvetenhet och sund riskkultur skapas med hjälp av en gemensam värdeplattform där cheferna föregår med gott exempel. Varje medarbetare ska ha god förståelse för den egna verksamheten och de risker som är förknippade med denna. Kvantitativa metoder för riskvärdering kan inte ersätta erfarenhet och gott omdöme.

Inom banken ska en integrerad och sund riskkultur råda. Denna riskkultur ska baseras på förståelsen för vilka risker som banken exponeras för och hur dessa hanteras. Riskkulturen ska ta hänsyn till av styrelsen beslutad riskstrategi och riskaptiter. Ett väsentligt led i en sund riskkultur är att löpande informera och utbilda medarbetarna, så att varje anställd har relevant kunskap om bankens riskramverk och förstår sitt ansvar för riskhanteringen inom de ramar som gäller för var och en.

3.1.2 Riskstrategi & finansiella mål

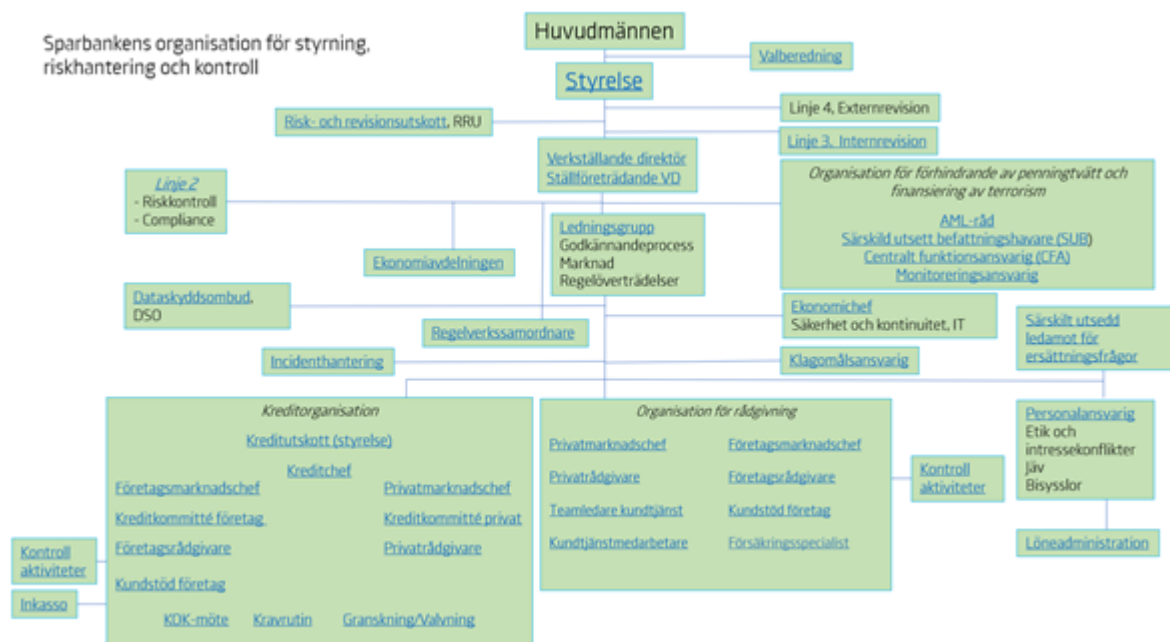
Bankens övergripande riskstrategi är att årligen öka kapitalbasen genom att generera vinster till primärkapitalet med utgångspunkt i styrelsens strategiska finansiella mål. Styrelsen har fastställt nedan riskbaserade finansiella målsättningar för strategiperioden 2024-2026

- Kärnprimärkapitalrelation: 5 %-enheter över vid var tid beräknat kapitalkrav.
- LCR-tal (likviditetsmått): > 125

3.2 Riskhantering

Ansaret för bankens styrning, riskhantering och kontroll förtydligas genom uppdelning i tre försvarslinjer.

3.2.1 Första försvarslinjen

I första försvarslinjen finns verksamheten som ansvarar för att utföra det dagliga operativa arbetet. Det ligger på verksamhetens ansvar att ta risker som ligger i linje med styrelsens mål och riskapitet, att sätta pris på risken samt att rapportera hur riskläget ser ut till ledningen och till andra försvarslinjer.

Första försvarslinjen har fullt ansvar och ägarskap över styrning, risktagande, kontroll och uppföljning, inklusive incidentrapportering. Inom ramen för första försvarslinjens ansvar ligger även ett ansvar att implementera åtgärder samt löpande följa upp iakttagelser som rapporterats av någon av kontrollfunktionerna.

VD ansvarar för bankens styrning, riskhantering och kontroll i den löpande verksamheten. VD ansvarar för att verksamheten når sina mål och har fullt ansvar för bankens styrning, riskhantering och kontroll samt för att rapportera bankens risker och riskhantering.

3.2.2 Andra försvarslinjen

I andra försvarslinjen återfinns bankens oberoende kontrollfunktionerna för riskkontroll och compliance. Riskkontroll- och compliancefunktionens ansvar och uppdrag regleras i av styrelsen fastställd policy. I uppdraget ingår att löpande rapportera bankens samlade riskbild till VD och styrelse. Banken samarbetar med Ostkustens Risk och Compliance AB gällande kontrollfunktionerna i andra försvarslinjen.

3.2.3 Tredje försvarslinjen

I tredje försvarslinjen återfinns bankens internrevisionsfunktion. Internrevisionens ansvar och uppdrag regleras i av styrelsen fastställda Riktlinjer för internrevision. I uppdraget ingår att objektivt utvärdera och bedöma effektiviteten i bankens ramverk för styrning, riskhantering och kontroll samt bidra med rekommendationer och förslag till utveckling och förbättring av densamma.

Identifierade iakttagelser tillsammans med föreslagna förbättringsområden ska löpande rapporteras till den granskade enheten samt till styrelsen och VD. Banken samarbetar med Deloitte gällande internrevision och Grant Thornton gällande externrevision.

3.2.4 Kontroll och rapportering

Rapportering ska ske i enlighet med styrelsens arbetsordning. Utöver vanliga rapporteringsrutiner ska alla situationer eller risker som identifieras, är av principiell natur eller väsentliga för banken och som rör denna policy, omedelbart rapporteras till styrelsen. Rapporteringen görs såväl skriftligt som muntligt.

4. Kapitalhantering

4.1 Kapital

Enligt kapitaltäckningsregelverket ska banken upprätthålla en kapitalbas som vid var tidpunkt uppfyller följande minimikrav, uttryckt i procent av det riskvägda exponeringsbeloppet:

- Kärnprimärkapitalrelation om minst	4,5 %
- Primärkapitalrelation om minst	6,0 %
- Total kapitalrelation om minst	8,0 %

I tillägg till minimikapitalkraven ska kreditinstitut hålla en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 % av det riskvägda exponeringsbeloppet. Från och med september 2015 ska banken även hålla en kontracyklisk kapitalbuffert utöver minimikapitalkrav och kapitalkonserveringsbuffert i enlighet med FFFS 2014:33. Finansinspektionen har beslutat att den kontracykliska bufferten skall vara 2,0% att gälla från slutet av juni 2023.

Kapitalbasen uppgick per 2024-12-31 till 469 571 tkr och består av kärnprimärkapital, se tabell nedan.

Kapitalbas

	2024-12-31	2023-12-31
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Reservfond	513 699	446 416
Fond för verkligt värde	88 632	74 701
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition och förutsägbara kostnader	74 395	67 282
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	676 726	588 399
<i>Kärnprimärkapital lagstiftningsjusteringar:</i>		
Avräkning av aktier	-132 273	-119 816
Övriga avdrag	-487	-481
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-132 760	-120 297
Kärnprimärkapital	469 571	468 102
Kapitalbas	469 571	468 102

4.2 Kapitalkrav

Kapitalkravet beräknas för de risker banken har såsom kreditrisk, marknadsrisk, operativ risk och kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA-risk). Banken tillämpar schablonmetoden vid beräkning av dessa risker. Förutom minikrav på kapital enligt Pelare 1 genomför banken en intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU). Denna regleras i Pelare 2 enligt lagen (2004:297) om bank och finansieringsrörelse, lagen (2014:966) om kapitalbuffertar, lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar och förordning (2014:993) om särskild tillsyn och kapitalbuffertar. Förutom bankens egen interna kapital- och likviditetsutvärdering omfattar denna del även Finansinspektionens utvärderingsprocess. FI gör i denna en individuell bedömning av varje banks kapitalbehov.

I Pelare 2 kartlägger och bedömer banken kapitalbehovet för alla väsentliga risker som inte täcks i Pelare 1. Kapitalbehovet i Pelare 2 är ett individuellt krav som ska täcka risker som inte fullt ut fångas av Pelare 1 samt de regulatoriska buffertkraven. Behovet kan handla om ett högre kapitalkrav för risker som inte täcks av Pelare 1 alternativt övriga väsentliga risker som inte regleras i externa regelverk.

I tillägg till minimikravet i Pelare 1 och kapitalbehovet i Pelare 2, ska banken hålla buffertkrav, dels kapitalkonserveringsbuffert, dels kontracyklisk buffert. Kapitalkonserveringsbufferten ska uppgå till 2,5 procent av bankens riskvägda tillgångar. Det kontracykliska buffertkravet bestäms av FI och uppgår per 2024-12-31 till 2% av de riskvägda tillgångarna.

Till detta kan Finansinspektionen underrätta en bank om vilken kapitalnivå som myndigheten anser att banken ska hålla i form av en så kallad Pelare 2-vägledning. Vägledningen syftar till att säkerställa att ett företag har en tillräcklig kapitalbas för att täcka de risker som inte täcks av andra krav och att företaget kan absorbera förluster vid en finansiell påfrestning. Finansinspektionen meddelar banken om vägledningar i samband med en översyn och utvärdering (ÖUP) av banken. Pelare 2-vägledning

ska uppfyllas med kärnprimärkapital. Efter genomförd ÖUP under 2024 har Finansinspektionen fastställt ett särskilt kapitalbaskrav om totalt 3,31% vilket var helt i linje med bankens egna beräkningar.

Kapitalkravet per 2024-12-31 för kreditrisker och operativa risker framgår av nedanstående tabell.

	2024-12-31		2023-12-31	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp
<i>Kreditrisk enligt schablonmetoden</i>				
Exponeringar mot institut	4 025	50 317	4 381	54 757
Exponeringar mot företag	39 770	497 119	36 372	454 664
Exponeringar mot hushåll	51 690	646 128	49 591	619 895
Säkrade genom panträtt i fast egendom	41 889	523 618	39 686	496 072
Fallerande exponeringar	463	5 786	466	5 823
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	1 189	14 862	1 272	15 895
Aktieexponeringar	4 819	60 233	4 169	52 112
Övriga poster	1 344	16 799	1 050	13 119
Summa exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	145 189	1 814 862	136 987	1 712 337
<i>Operativ risk enligt basmetoden</i>				
	20 618	257 721	17 495	218 693
Summa exponeringsbelopp för operativ risk	20 618	257 721	17 495	218 693
Marknadsrisk	0	0	0	0
Summa exponeringsbelopp för marknadsrisk	0	0	0	0
Kapitalkrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk enligt schablonmetoden	23	288	101	1 263
Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	165 830	2 072 870	154 583	1 932 293

4.2.1 Pelare I

Minimikravet enligt Pelare I uppgår till 8 % av bankens riskvägda tillgångar. Riskvägda tillgångar i Pelare I består av kreditrisk, operativ risk och marknadsrisk.

För att beräkna kreditrisk tillämpar banken schablonmetoden vilket innebär att det för bankens kreditexponeringar fastställs en riskvikt. Kreditexponeringen multiplicerat med riskvikten utgör det riskvägda exponeringsbeloppet. Exempelvis är riskvikten för företag 100 % medan riskvikten för exponeringar med säkerhet i bostadsfastighet är 35 %.

Bankens operativa risk beräknas enligt basmetoden vilket innebär att banken räknar ut ett genomsnitt av de tre senaste årens rörelseintäkter som sedan multipliceras med 8 %.

Då banken inte innehar något handelslager sker inte någon beräkning för marknadsrisk i Pelare I.

4.2.2 Buffertkrav

Ytterligare kapitalkrav i form av buffertkrav implementerades under 2014 genom Kapitältäckningsdirektivet och Tillsynsförordningen. Banken berörs av buffertkraven som avser kapitalkonserveringsbuffert samt kontracyklisk buffert samt Pelare II vägledning.

Kapitalkonserveringsbufferten är en extra buffert som ska uppgå till 2,5 % och ska utgöra extra marginal ner till minimikapitalkravet.

Den kontracykliska bufferten fastställs varje kvartal av Finansinspektionen i intervallet 0 - 2,5 % och uppgår till 2 % per 2024-12-31.

4.2.3 Pelare II

Kapitalkravet i Pelare II utgår från bankens IKLU där banken själva analyserar och utvärderar de risker som banken är utsatt för. Detta görs minst årligen och uppdateras och revideras kvartalsvis.

4.2.4 Vägledning Pelare II

Finansinspektionen kan underrätta en bank om vilken kapitalnivå som myndigheten anser att banken ska hålla i form av en så kallad Pelare 2-vägledning. Detta som ett resultat av Finansinspektionens Översyn- och utvärderingsprocess (ÖuP). ÖuP genomfördes för Häradssparbanken Mönsterås under 2024 där Finansinspektionen fastställde ett särskilt kapitalbaskrav om totalt 3,31%, vilket var helt i linje med bankens egna beräkningar. Banken har vidare valt, som ett led i IKLU-arbetet, att göra en internt bedömd vägledning i Pelare 2.

4.3 Kapitältäckning och kapitalbehov

Bankens riskvägda tillgångar uppgick per 2024-12-31 till 2 072 870 tkr (1 932 293 tkr). Kapitalkravet för kreditrisker och operativa risker uppgick per 2024-12-31 till 161 891 tkr (154 583 tkr).

Kapitalbasen vid samma tillfälle var 543 966 tkr (468 102 tkr). Total kapitalrelation var 26,24% (24,23%).

Kapitaltäckning

Kapitalrelationer, buffertar m m	2024-12-31	2023-12-31
Summa riskvägt exponeringsbelopp	2 072 870	1932 293
Kärnprimärkapitalrelation	26,24%	24,23%
Primärkapitalrelation	26,24%	24,23%
Total kapitalrelation	26,24%	24,23%
Buffertkrav	4,50%	4,50%
Varav kapitalkonserveringsbuffert	2,50%	2,50%
Varav kontracyklisk kapitalbuffert	2,00%	2,00%

Totalt kapitalbehov för Häradssparbanken Mönsterås visas i nedanstående tabell.

Kapitalkrav, kapitalbuffertar och internt bedömt kapitalbehov, tkr	2024	2023
Kapitalbaskrav i Pelare 1 exklusive buffertkrav		
Kreditrisk	145 189	136 987
Operativ risk	20 618	17 495
Kreditvärdighetsjusteringsrisk	23	101
Summa	165 830	154 583
Buffertkrav		
Kapitalkonserveringsbuffert	51 822	48 307
Kontracyklisk buffert	41 457	38 646
Summa	93 279	86 953
Tillägg för internt bedömt kapitalbehov i Pelare 2		
Koncentrationsrisk	23 098	20 859
Marknadsrisk	30 030	41 500
- Varav ränterisk	17 140	24 400
Pensionsrisk	0	0
Operativ risk	0	0
Summa	53 128	62 359
Vägledning i Pelare 2		
Internt bedömd vägledning i Pelare 2	20 729	19 323
Summa	20 729	19 323
Summa kapitalkrav	332 965	323 218
Kapitalbas	469 570	468 102
Överskottskapital	136 605	144 884

4.4 Bruttosoliditet

Bruttosoliditetsgraden är ett icke riskbaserat kapitalmått som definieras som kvoten av primärkapital och totala tillgångar, inklusive poster utanför balansräkningen, med regelmässiga justeringar. Ett bindande bruttosoliditetskrav på minst 3 % har införts i tillsynsförordningen, och gäller från och med juni 2021. Dessutom kan ett tillkommande bruttosoliditetskrav påföras Banken inom ramen för Pelare 2 vägledning, som en följd av Finansinspektionens Översyn- och utvärderingsprocess (ÖuP). Efter

genomförd ÖUP under 2024 har Häradssparbanken Mönsterås erhållit pelare2-vägledning om ytterligare 0,5% av bankens totala exponeringsmått för bruttosoliditet.

Bankens bruttosoliditetsgrad uppgick till 12,6% (11,5%) per 2024-12-31.

4.5 IKLU processen

Banken utför minst årligen en intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU) för att bedöma och analysera bankens risker samt kapital- och likviditetsbehov. Utvärderingen är ett verktyg som säkerställer att banken identifierar, analyserar och hanterar alla de risker banken är exponerad för samt gör en bedömning av dess interna kapital- och likviditetsbehov i relation till detta.

5. Risker

5.1 Kreditrisk

Kreditrisk definieras som risken för att en motpart inte uppfyller sina finansiella skyldigheter gentemot banken och risken för att ställda säkerheter inte täcker bankens fordran. Kreditrisk inkluderar koncentrationsrisk, vilket innebär stora enskilda exponeringar och även betydande exponeringar mot grupper av motparter där sannolikheten för att dessa inte kan fullgöra sina finansiella åtaganden styrs av gemensamma, underliggande faktorer, exempelvis sektor, ekonomi, geografisk plats eller typ av instrument.

5.1.1 Riskstrategi

Kreditgivning är bankens kärnverksamhet och kreditrisken utgör därmed den enskilt viktigaste risken. Banken har fastslagit en kreditpolicy som syftar till att tillförsäkra att kreditgivningen i banken är sund och att en kreditportfölj med hög kvalitet kan upprätthållas. Bankens kreditgivning ska vara inriktad mot hushållsmarknaden, mindre och medelstora företag, lant- och skogsbruk och organisationer. Sund finansiell kvalitet och god återbetalningsförmåga är grundläggande för bedömning av kunden vid kreditbeviljningen. Banken eftersträvar alltid fullgoda säkerheter samt tillfredsställande intjäning i förhållande till bankens risk.

5.1.2 Riskhantering

Banken ska ha en väl diversifierad kreditportfölj med riskprofil. Risktagandet ska begränsas inom ramen för vad som är ekonomisk försvarbart. Riskklassificeringssystemet är en central del i styrning och kontroll av kreditportföljen och kreditprocessen. Krav på en god riskjusterad avkastning ska återspeglas i kreditgivningen. Principen om att ingen person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan, ska vara vägledande vid all kredit- och riskhantering i banken. Kredituppföljning ska beslutas i behörig kreditbeviljande instans och ska ske enligt de riktlinjer som anges i dessa bestämmelser. Företagsengagemang ska alltid följas upp löpande i syfte att identifiera och vidta åtgärder vid eventuell ökad risk.

5.1.3 Säkerheter

Bankens utlåning sker främst i form av utlåning mot säkerhet i fastigheter där banken har lång erfarenhet. Uppdatering av säkerhetsvärden sker årligen för företagsexponeringar i samband med kredituppföljningar och minst vart tredje år för större hushållsexponeringar.

5.1.4 Kreditriskjustering

Den 1 januari 2018 trädde IFRS 9 i kraft och ersatte då den befintliga standarden IAS 39. IFRS 9

består i huvudsak av tre delar; klassificering och värdering, nedskrivningar och säkerhetsredovisning. Nedskrivningsmodellen i IFRS 9 kräver att banken genomför en viss nedskrivning för samtliga exponeringar och att nedskrivningens storlek uppdateras vid varje rapporteringstillfälle för att återspegla nuvarande och framtida risker hos exponeringarna. För att göra detta delas samtliga exponeringar in i tre steg:

Stadie 1 – Exponeringar där ingen betydande ökning av kreditrisk skett sedan det första redovisningstillfället.

Stadie 2 – Exponeringar där en betydande ökning av kreditrisken skett sedan första redovisningstillfället.

Stadie 3 – Exponeringar i fallissemang samt osäkra fordringar.

Förväntade kreditförluster beräknas individuellt för varje exponering. För exponeringar tillhörande stadie 1 beräknas förväntade kreditförluster de kommande 12 månaderna. För exponeringar i stadie 2 och 3 beräknas förväntade kreditförluster för exponeringens hela förväntade löptid. De nya redovisningsprinciperna innebär att förlustreserveringar inte bara görs för utlåning till allmänheten utan på alla poster i balansräkningen som redovisas till upplupet anskaffningsvärde samt poster värderade till verkligt värde via balansräkningen. Vidare redovisas även förlustreservering på off-balance exponeringar lämnade låneåtaganden (t.ex. outnyttjade checkräkningskrediter) och utställda finansiella garantier. Banken utvärderar löpande om det föreligger ytterligare nedskrivningsbehov av exponeringar och om det finns kan banken frångå den modellbaserade nedskrivningen och göra en individuell bedömning av reserveringen.

5.2 Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses risken för förlust eller lägre framtida intjäning till följd av förändringar i räntor, valutakurser, aktiekurser eller andra riskfaktorer på den finansiella marknaden. Banken har ingen marknadsrisk i Pelare I då banken inte innehar tillgångar klassificerade som handelslager.

5.2.1 Ränterisk

Ränterisk är risken för att ogynnsamma ränterörelser leder till kapitalförluster. Ränterisken beräknas som förändringen på det ekonomiska värdet vid en ränteändring som motsvara en plötslig och uthållig förändring om 2 procentenheter.

5.2.1.1 Riskstrategi

Bankens övergripande affärsstrategi är att säkra ett stabilt räntenetto genom att ha väl matchande räntebindningstider. Banken strävar också efter att uppnå god spridning av ränteförfall för att undvika att stora volymer är föremål för ränteomsättning vid samma tidpunkt.

5.2.1.2 Riskhantering

Banken har som huvudprincip att räntesäkra avtal med längre räntebindningstider och tillämpar säkringsredovisning enligt gällande redovisningsprinciper.

5.2.2 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska faktorer. Bankens innehav av aktier är av strategisk karaktär och hanteras av styrelsen. Värdeförändringar redovisas mot eget kapital genom fond för verkligt värde.

5.2.3 Valutakursrisk

Valutakursrisken är risken för att ogynnsamma förändringar av valutakurser leder till kapitalförluster. Samtliga tillgångar och skulder i utländsk valuta säkras genom överensstämmande positioner gentemot Swedbank AB. Den reella valutakursrisken är därmed begränsad till bankens provisioner avseende transaktioner i utländsk valuta samt ett litet lager av resevaluta.

5.3 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att banken inte kan infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Likviditetsrisken innefattar även att ett finansiellt instrument/värdepapper inte omedelbart kan omsättas i likvida medel utan att förlusten i värde eller avyttringskostnaderna blir för stora och risken för att bankens finansiering via inlåning och eventuella lånelimiter ej kan lösas. Storlek och sammansättning på likviditetsreserv och andra likviditetsskapande åtgärder offentliggörs kvartalsvis på bankens hemsida.

5.3.1 Riskstrategi

Bankens likviditets- och placeringsstrategi är en plan för hur banken ska kunna infria sina betalningsförpliktelser i rätt tid till rätt pris för att hålla fastställda limitgränser samt hur banken ska placera den överskottslikviditet som kan uppstå i verksamheten.

5.3.2 Riskhantering

Likviditeten ska vara så stor att naturliga svängningar av inlåningen under månaden ska klaras utan att behöva låna upp likviditet. Styrelsen har fastställt att banken ska ha en likviditetsreserv, beräknad enligt gällande regelverk för LCR (likviditetstäckningsgrad) som minst bör uppgå till 125 %.

5.3.3 Finansiering

Bankens viktigaste finansieringskälla är inlåning från allmänheten.

5.3.4 Stresstester och beredskapsplan

Banken har en beredskapsplan för likviditetsrisker som i ett tidigt stadium kan uppmärksamma störningen på likviditeten och möjliggöra för banken att ta till relevanta åtgärder så att påfrestningarna på likviditeten minimeras. I beredskapsplanen definieras olika krisnivåer och åtgärder som ska beaktas vid specifika händelser i banken.

Banken genomför regelbundet stresstester av likviditeten. Resultatet av stresstesterna utvärderas mot bankens fastställda riskapitit och används för att anpassa bankens hantering av sin likviditet.

5.3.5 Likviditetstäckningsgrad

Likviditetsreserven ska vara större än de sammantagna stressade kassautflödena som finns i banken. Reserven ska bestå av likvida värdepapper med god kreditkvalitet. Bankens likviditetstäckningsgrad överstiger regelverkets krav på 100 %. Bankens likviditetstäckningsgrad (LCR) uppgick till 311,42% (216,43%) per 2024-12-31.

5.4 Operativ risk

Operativ risk definieras som risken för förluster till följd av ej ändamålsenliga eller fallerande processer, människor, system eller yttre händelser, inbegripet legala risker. Operativ risk inkluderar risker som sammanhänger med legal risk, fysisk säkerhet och IT-säkerhet. Med legal risk avses risken

att inte efterleva lagar, förordningar och andra föreskrifter samt etiska riktlinjer. Med legal risk avses även risken för att avtal eller andra rättshandlingar inte kan genomföras enligt angivna förutsättningar eller att rättsliga processer inleds, som på ett negativt sätt kan påverka företagets verksamhet.

5.4.1 Riskstrategi

De operativa riskerna utgör ett väsentligt inslag i bankens totala riskbild och hanteras som en egen riskdisciplin. Banken eftersträvar en hög riskmedvetenhet och en sund riskkultur avseende operativa risker.

5.4.2 Riskhantering

Hanteringen av operativa risker ska baseras på affärsmässighet och bedrivas med tydligt lönsamhetsfokus. Detta innebär bland annat att hänsyn tas till de operativa riskerna vid varje affärsbeslut och att prissättningen av produkter och tjänster så långt det är möjligt beaktade operativa riskerna. Riskhantering ska bygga på följande grundläggande komponenter:

- Högt riskmedvetande
Banken ska präglas av ett högt riskmedvetande och en sund riskkultur avseende operativa risker. Varje chef och medarbetare ska ha god förståelse för den egna verksamheten och de risker som är förknippade med den.
- Identifiering och utvärdering
De övergripande målen för bankens riskhantering är att i förväg identifiera riskerna så att dessa kan undvikas eller kontrolleras på ett effektivt och affärsmässigt sätt. Inom samtliga väsentliga enheter, processer och produkter/tjänster ska en löpande och aktiv identifiering och bedömning av de operativa riskerna göras.
- Åtgärder
För operativa risker som bedöms vara för höga ska åtgärder vidtas som minskar riskerna. Förlustrisken ska kvantifieras och på affärsmässiga grunder vägas mot kostnaden för att begränsa risken.

5.4.3 Kontinuitetshantering

Banken har upprättat en kontinuitetsplan med syfte att säkerställa att banken har en organisation och ett arbetssätt för att hantera allvarliga händelser på ett kvalificerat och uthålligt sätt. Planen har sin utgångspunkt i gällande föreskrifter och sundhetskrav och med beaktande av bankens, dess kunders och anställdas intressen. Genom handlingsplaner, beredskapsplaner, rutiner, arrangemang, kritiska dokument och information som sammanställs och inarbetas i organisationen ska tiden och de negativa konsekvenserna i samband med ett avbrott eller annan störning i verksamheten reduceras/minimeras. Bankens krisplanering syftar i första hand till att genom förberedelser, förutseende och god riskhantering undvika att såväl externa händelser och skeenden som eget agerande orsakar en kris. Om en kris trots detta skulle uppstå ska kontinuitetshanteringen bidra till att begränsa krisens omfattning och skadeverkningar.

5.4.4 Incidentrapportering

Rapportering av incidenter är en viktig del i arbetet med att förebygga och identifiera operativa risker. Alla medarbetare i banken är ansvariga för att rapportera incidenter i det dagliga arbetet.

Inträffade incidenter analyseras och åtgärdas löpande. Banken dokumenterar inträffade incidenter samt mäter de förluster som uppstått i samband med de inträffade incidenterna.

5.4.5 Självutvärdering

Banken utför regelbundet en bedömning av verksamhetens risknivåer med hjälp av en självutvärderingsprocess. Riskkontrollen styr och vägleder arbetet och dokumenterar de risker som identifierats. Sammanställningen utgör underlag för det löpande arbetet med att analysera, bedöma, och värdera riskerna samt för kontroll och övervakning av riskhanteringen och beslutade åtgärder.

5.4.6 Godkännandeprocess

Banken har en process där beslut om nya eller väsentligt förändrade produkter, aktiviteter, processer och system. Beslut om införande av nya produkter eller väsentliga ändringar som faller inom ramen för godkännandeprocessen ska alltid fattas av bankens ledningsgrupp och styrelse. Besluten ska baseras på en risk- och sårbarhetsanalys bl.a. inom områden som regelefterlevnad, säkerhet, prissättning och lönsamhet samt kompetens, resurser och arbetssätt.